

NESLUŽBENI PROČIŠĆENI TEKST

Zakon o pravima bivših političkih zatvorenika

Vrijedi od 4. siječnja 2007.

Strojno pročišćen iz: NN 34/1995, NN 164/1998, NN 109/2001, NN 2/2007

Ovo je neslužbeni pročišćeni tekst, izrađen strojno iz akata objavljenih u Narodnim novinama.
Mjerodavne su objave u Narodnim novinama. Objavljen je pod licencom CC BY 4.0.

Izvezen sa slovozakona.hr/zakon/zakon-o-pravima-bivsih-politickih-zatvorenika/

ZAKON O PRAVIMA BIVŠIH POLITIČKIH ZATVORENIKA

Članak 1.

Ovim zakonom uređuju se prava iz mirovinskog osiguranja i prava iz rada i po osnovi rada bivšim političkim zatvorenicima, pravo na naknadu štete koju su uslijed nepravедности osude, progona, zlostavljanja, te društvene i svekolike diskvalifikacije pretrpjeli, postupak i rokovi za ostvarivanje tih prava, kao i tijela nadležna za provođenje postupaka radi ostvarivanja tih prava.

Članak 2.

Političkim zatvorenikom u smislu ovoga Zakona smatra se hrvatski državljаnin koji ima prebivalište na području Republike Hrvatske ako je radi svojih političkih uvjerenja ili političkog otpora i borbe za samostalnu hrvatsku državu bio lišen slobode u razdoblju od 1. prosinca 1918. godine do 8. listopada 1991. godine.

Hrvatski državljаnin koji nema prebivalište na području Republike Hrvatske, a ispunjava ostale uvjete iz stavka 1. ovoga članka, smatra se političkim zatvorenikom ako je do dana stupanja na snagu ovog Zakona imao na području Republike Hrvatske prebivalište najmanje deset godina

Iznimno status bivšeg političkog zatvorenika, u smislu ovoga Zakona, može se priznati odlukom nadležnog tijela osobi koja ne ispunjava uvjete iz stavka 2. ovoga članka ako je to u interesu Republike Hrvatske.

Pretpostavka svojstvu političkog zatvorenika je odluka nadležnog organa temeljem koje je osoba iz stavka 1. ovoga članka bila lišena slobode.

Članak 3.

Osobi iz članka 2. ovoga zakona razdoblje u kojem je bila lišena sloboda priznaje se u mirovinski staž kao staž osiguranja u dvostrukom trajanju.

Osobi iz stavka 1. ovoga članka priznaje se u mirovinski staž kao staž osiguranja u jednostrukom trajanju vrijeme nezaposlenosti nakon izlaska iz zatvora.

Staž osiguranja. iz stavka 1. i 2. ovoga članka priznaje se kao radni staž za ostvarivanje prava iz rada i po osnovi rada.

Članak 4.

(1) Osobi iz članka 2. ovoga Zakona mirovina se određuje prema članku 74. do 81. Zakona o mirovinskom osiguranju, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.

(2) Osobi iz članka 2. ovoga Zakona prosječni vrijednosni bodovi utvrđuju se:

- 1) prema članku 75., odnosno članku 184. Zakona o mirovinskom osiguranju, ili
- 2) tako da se vrijednosni bodovi utvrđeni za godinu koja prethodi godini stjecanja prava na mirovinu podijele s razdobljem za koje su obračunati, ili
- 3) tako da će se uzeti 1,4 vrijednosnih bodova, na jedan od načina koji je za nju najpovoljniji.

(3) Prosječni vrijednosni bodovi iz stavka 2. ovoga članka povećavaju se prema razdoblju koje je osoba iz članka 2. ovoga Zakona provela u zatvoru ili pritvoru, i to:

- 1) za 25% ako je izdržala do šest mjeseci zatvora ili pritvora,
- 2) za 35% ako je izdržala od šest mjeseci do godinu zatvora ili pritvora,
- 3) za 40% ako je izdržala od godinu do dvije godine zatvora ili pritvora
- 4) za 50% ako je izdržala od dvije godine do tri godine zatvora ili pritvora,
- 5) za 65% ako je izdržala od tri godine do pet godina zatvora ili pritvora,
- 6) za 80% ako je izdržala od pet godina do sedam godina i šest mjeseci zatvora ili pritvora,
- 7) za 90% ako je izdržala od sedam godina i šest mjeseci do deset godina zatvora ili pritvora,
- 8) za 100% ako je izdržala više od deset godina zatvora ili pritvora.

Članak 5.

Osoba iz članka 2. ovoga Zakona ima pravo na naknadu za svaki dan proveden u zatvoru ili pritvoru u visini od 54 kune.

Ako je osoba iz članka 2. ovoga Zakona umrla, pravo na naknadu ima bračni drug.

Naknada iz stavka 1. ovoga članka isplaćuje se u obrocima od 1/4 (25%) od ukupnog iznosa prema mjerilima što će ih za svaku godinu posebno utvrditi stalno radno tijelo Vlade Republike Hrvatske utvrđeno u članku 11. ovoga Zakona, a ovisno o osiguranim sredstvima u državnom proračunu.

Osobi iz članka 2. ovoga Zakona kojoj je isplaćena akontacija naknade, isplatit će se razlika do iznosa utvrđenog u stavku 1. ovoga članka.

Članak 6.

Osoba iz članka 2. ovoga Zakona i članovi obitelji te osobe, mogu podnijeti zahtjev za priznavanje prava prema ovom Zakonu do 31. siječnja 2002.

Članak 7.

Uz zahtjev za priznavanje prava iz mirovinskog osiguranja prilaže se odluka iz članka 2. stavka 4. ovoga zakona, otpusnica kazneno-popravne ustanove ili druga odgovarajuća isprava kojom se dokazuje svojstvo političkog zatvorenika.

Dokaze iz stavka 1. ovoga članka Vlada Republike Hrvatske pribavit će i po službenoj dužnosti putem Ministarstva pravosuđa.

Članak 8.

Tijela koja vode odnosno čuvaju dokumentaciju potrebnu za dokazivanje svojstva političkog zatvorenika dužna su na zahtjev zainteresirane osobe izdati tu dokumentaciju u roku koji ne može biti duži od 60 dana od dana primitka zahtjeva.

Članak 9.

Ako je osoba iz članka 2. ovoga zakone umrla prije podnošenja zahtjeva za priznanje prava iz mirovinskog osiguranja, zahtjev mogu podnijeti članovi njegove obitelji.

Članovima obitelji političkog zatvorenika u smislu ovoga zakona smatraju se osobe koje se u smislu propisa o mirovinskom osiguranju radnika smatraju članovima obitelji osiguranika.

Članak 10.

Ako je osoba iz članka 2. ovoga zakona za života ostvarila prava iz mirovinskog osiguranja prema ovom zakonu, članovima obitelji određuje se obiteljska mirovina prema propisima o mirovinskom osiguranju radnika od mirovine koja je osobi iz članka 2. ovoga zakona pripadala na dan njegove smrti.

U skladu s odredbom stavka 1. ovoga članka određuje se i obiteljska mirovina u slučaju iz članka 9. stavka 1. ovoga zakona.

Članak 11.

O zahtjevima za priznanje prava iz mirovinskog osiguranja i prava na naknadu rješava Administrativna komisija Vlade Republike Hrvatske.

Članak 12.

Za pokrivanje obveza koje nastaju priznavanjem prava prema ovom zakonu sredstva se osiguravaju u proračunu Republike Hrvatske, i to:

- za dio mirovine koji čini razliku između mirovine utvrđene prema propisima iz mirovinskog osiguranja i mirovine koja se priznaje i određuje prema ovome zakonu;
- za cijeli iznos mirovine priznate i određene prema ovome zakonu, ako korisnik ne ispunjava uvjete u pogledu navršenog staža za stjecanje prava na mirovinu prema propisima iz mirovinskog osiguranja;
- za iznose naknade priznate prema ovome zakonu.

Članak 13.

U pogledu uvjeta za stjecanje prava na mirovinu, visinu mirovine, postupak za ostvarivanje prava, isplate i usklađivanja mirovine te drugih pitanja koja nisu uređena ovim zakonom odgovarajuće se primjenjuju odredbe propisa o mirovinskom osiguranju radnika.

Članak 14.

Osobi kojoj je odbijen zahtjev za priznavanje svojstva političkog zatvorenika, jer nije bilo moguće pribaviti odluku iz članka 2. stavka 4. može podnijeti novi zahtjev.

Odredbe akata o izmjenama i odluke Ustavnog suda

Prijelazne i završne odredbe akta objavljenog u »Narodnim novinama« broj 164/1998

Članak 8.

(1) Osobama iz članka 2. ovoga Zakona i članovima njihovih obitelji, koji su pravo na mirovinu ostvarili prema propisima koji su važili do 31. prosinca 1998., odredit će se od 1. siječnja 1999. po službenoj dužnosti mirovina prema odredbama ovoga Zakona, ako je to za njih povoljnije.

(2) Mirovina će se odrediti prema stavku 1. ovoga članka na način da će se osobni bodovi utvrđeni prema članku 172. stavak 2. Zakona o mirovinskom osiguranju povećati prema članku 1. stavak 3. ovoga Zakona.

Članak 9.

Postupci po zahtjevima za ostvarivanje prava utvrđenih ovim Zakonom, podnjetim do dana stupanja na snagu ovoga Zakona, dovršit će se po odredbama ovoga Zakona.

Članak 11.

Ovaj Zakon stupa na snagu danom objave u "Narodnim novinama", osim odredbe članka 1. ovoga Zakona koja stupa na snagu 1. siječnja 1999.

Prijelazne i završne odredbe akta objavljenog u »Narodnim novinama« broj 109/2001

Članak 4.

Postupci po zahtjevima za ostvarivanje prava utvrđenih Zakonom o pravima bivših političkih zatvorenika (»Narodne novine«, br. 34/95. – pročišćeni tekst i 164/98.), podnjetim do dana stupanja na snagu ovoga Zakona, dovršit će se po odredbama ovoga Zakona.

Napomena priređivača; nije zakonski tekst. Odlukom Ustavnog suda Republike Hrvatske broj: U-I-2510/2001, U-I-64/2002, U-I-166/2002, U-I-2244/2002, U-I-99/2004, U-I-1823/2004, U-I-4102/2005 (»Narodne novine« broj 2/2007) ukinuta je odredba članka 4. ovoga akta. Tekst se donosi kako je objavljen.

Članak 5.

Ovlašćuje se Odbor za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora da utvrdi i izda pročišćeni tekst Zakona o pravima bivših političkih zatvorenika.

Članak 6.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Izreka odluke objavljene u »Narodnim novinama« broj 2/2007

USTAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

187

Ustavni sud Republike Hrvatske, u sastavu Petar Klarić, predsjednik Suda, te

suci Marijan Hranjski, Mario Kos, Ivan Matija, Ivan Mrkonjić, Jasna Omejec, Željko Potočnjak, Agata Račan, Emilija Rajić, Smiljko Sokol, Nevenka Šernhorst, Vice Vukojević i Milan Vuković, odlučujući o prijedlogu za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti zakona s Ustavom, na sjednici održanoj 6. prosinca 2006. godine, donio je

ODLUKU

Pokreće se postupak za ocjenu suglasnosti s Ustavom te se ukida članak 4. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima bivših političkih zatvorenika (»Narodne

novine« broj 109/01.).

i

RJEŠENJE

I. Ne prihvaćaju se prijedlozi za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti s Ustavom članka 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima bivših političkih zatvorenika (»Narodne novine« broj 109/01.), niti Zakona u cijelosti.

II. Odluka i rješenje objavit će se u »Narodnim novinama«.